

Nro. 49.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Költ Bétsben Decembernek 18-dik napján 1795.
esztendőben.

Nagy Britannia.

Londonból Nov. 20-án. A' Királynak a' fel-lád-
zattók ellen való Patense (*Bill*) minekután-
na a' felső házban meg-fordúlt volna, az alsó ház-
ba adattatott le, holott kétszer olvastatott el. A'
Patens ellen békételenkedők, minden erejeből két-
szer költenek ki az ellen, de még eddig haszonta-
lan vólt minden igyekezetek, és mind azon Pa-
tensért, mind pedig az úgy neveztetett *Conventions*
Billért, a' melly a' népnek minden nyughatatlan poli-
tikai öszve gyűlését tilalom alá akarja vala tenni, a'
Westmünsteri lakosokat a' Parlamentom háza elei-
be hívták öszve, a' kik azt kívánták, hogy az
alsó házhoz egy Instantziát, a' Királyhoz pedig,
egy közfönő levelet nyújtsanak bé. — Az Instan-

ziába az alsó házat mindenek felett azért kívánták kérni, hogy a' fennebb említett *Billt*, mint egy olyan eizközet, és melly a' népet a' maga leg régibb, és kétségsbe se hozható jussaitól megfosztja, és arra tzelloz, hogy a' Constitutiótól a' nép el idegenedjék, és a' maga Törvényét meggyengíttse, igen jól meg fontolja. A' Királyhoz küldendő közönö levélnek foglalátja pedig, az ő örömekeknek a' felett való ki jelentése légyen, hogy a' Király, a' maga vézedeleméből ki szabadult, bizonyossá téven egyszersmind abban a' Királyt, a' népnek hozzá való leg buzgóbb hívségéről és engedelmességéről. Az ölzve sereglett nép 15000 emberből állott, a' kiknek szófzollójok *Fox* hertzeg *Berdford* és *Sheridán* vólt. — Felolvaván a' nép előtt *Grej* a' fennebb emlétet Instantziát, a' Királyhoz mindenek buzgó szzeretetet és mély tizteletet mutattanak, a' ministerek ellen pedig leg keservesebb, és leg kevesebb meg elégedést. — A' *Bill*, annak másodszori fel olvasása után 24 votummal hagyatott helyben, az ellen pedig 213 votumok adattattanak.

A' Nagy Britanniái Király, és *Muszka Tsáfszárn*i között, egyika' másiknak óltalmazása iránt, az Angliái követ *Withworth*, és *Muszka Vicecancellárius* *Gróf Ostermann* neveik' all írása által *Petersburgban* 1795-ben Febr. 18-án meg erősítettett *Tractának* rövid summája.

1.) Mind a' két Udvar között állandó barátság tartassék, és egyik a' másikat, mind a' mostani, mind pedig az ennekutánna tartandó *Trakták* által nyerendő birodalmaikban óltalmazni tartoznak. 2.) Hogyha a' két Felek közül valamelyik, az ellenség által, akár a' Tengeren, akár pedig a' szárazon meg támadtatnék, annak a' másik Fél a' következendő tikkelyekben meghatározott segedelmet meg adni tartozik. 3.) Mind a' két Hatalmasság, maga iránt, ezen ki-jelentést teszi, hogy a' jelen való *Ttracta* által, a' Hatalmasságok közül, egyet is meg nem bánt, meg nem háborított; hanem azzal, tsak az egyik a' másik:

nak bátorságba való tételére, a' békességnek vissza-
 sza szerzésére, és a' közönséges nyugalomnak,
 nevezetesen pedig az ejszakinak helyre állításá-
 ra kíván élni. 3.) Hogyha az Angliai király, a'
 maga birtokában, vagy pedig más féle képen,
 valamely más Hatalmasságtól meg támogatva
 meg bántatnék, és hogyha a' segedelemért a' ma-
 ga Frigyeséhez folytamodni szükségesnek talál-
 ná lenni, abban a' történetben, a' Muzka Csá-
 szárné azonnal 10000 emberből álló gyalogságot,
 és 2000 lovasságot küldeni tartozzék. — Hogyha
 pedig valamely Hatalmasságtól, a' Muzka Csá-
 szárné támogattatnék, vagy bántattatnék meg,
 a' Nagy Britanniai Király is néki segedelembe 12
 hadakozó és linéa hajókat, mellyek közül kettős
 74 hat 60 négy pedig 50 ágyúkkal fel fegyverke-
 zett légyen, és a' melly hajokon mind ölzveség-
 gel 708 ágyú, és 4560 emberekből álló vitézek
 légyenek, adni tartozzék. 5.) Hogyha pedig a'
 Frigyesek közül való valamelyik Félnek meg tá-
 tadtatása olyan volna, hogy a' meg támadtatott
 Félnek számára a' tsak most fennebb meg hatá-
 rozott segedelem alkalmas nem lenne, mind a'
 két frigyet kötő Felek, abban egygyeztenek meg,
 hogy azt pénzel tseréljék fel, melly történetben a'
 Muzka Császárné, a' Nagy Britanniai Királynak
 valameddig hadakozása léfzen, a' hadnak folyta-
 tására minden éfztendőben 50000 Rubelt fog
 küldeni. És a' N. Britanniai Király is, hogyha
 a' fellyebb említett történet kívánnya, épen ezen
 summát küldi meg a' Muzka Császárnénak. 6.)
 Hogyha a' segedelem adása, végett meg kereste-
 tett Fél, a' negyedik tziikkelyben meg határozta-
 tott segedelmet meg adta, és ő annakutánna va-
 lamelly ellenségtől meg támogattván arra kénfsze-
 rittetik, hogy a' maga trupjait, tulajdon a' ma-
 ga bátorságba való helyheztesítés végett vissz-
 hívja, hogyha az iránt két Hónappal elébb jelen-
 tést tett, meg tselekedheti. Hogyha pedig a' se-
 gedelem adása végett meg találtatott Félnek ak-
 kor háborúja volna, mikor a' segedelem kérette-

tik, és az a' maga óltalmazására is szükséges len-
 ne, azt akkor meg adni nem tartozik. 7.) A' se-
 gedelemben adandó Muzka truppok, hadi ártil-
 lériakkal és egyéb munitziókkal ki állitva légye-
 nek. A' segedelemben adott vitézeknek fizetése-
 ket, élelmeket, kostyokat, 's t. a' féleket, azon
 Fél szolgáltassa ki, a' kinek a' segedelemre szük-
 sége vólt. 8.) Hogyha a' segedelembe adandó
 Muzka truppoknak, a' szárazon, valamely más
 Hatalmasság Országán kelletnék keresztül menni,
 mind a' két frigyet kötő személlyek azon lesznek,
 hogy azoknak általmenetekre szabadtságot nyer-
 hessenek. Hogyha pedig azoknak a' tengeren kel-
 lenék menni, azokat a' Nagy Britanniai Király,
 vagy a' maga hajóin vitesse, vagy pedig azok-
 nak elvitettetések árát meg fizesse, a' másik tör-
 ténetben is, hogyha azok vízfsza hivattatnának.
 9.) A' segedelembe adandó Muzka truppok, nem
 különben a' segedelemben adott Britanniai flot-
 ták vezérlője, a' nékik ki adattatott rendelést tel-
 lyesíteni el ne mulassák; a' Fő vezérséget foly-
 tató személyt pedig a' segedelem kereső Fél vál-
 lasfsza, de mindazonáltal úgy, hogy minféle
 próba tételei, mozgásai, a' segedelmet adó Fél-
 nek hadi tanáttsában, a' Generálnak, és más ve-
 zérlő tiszteknek jelenlétekben meg határozta-
 ssanak. 10.) A' segedelmet kérő Fél azon tisztet, a'
 kire a' vezérlést réájja akarja bizni, annak rendi
 szerént nevezze ki, hogy a' segedelmet adó Fél,
 annak Rangját regulázhassa, a' ki a' segedelem-
 be adott truppokat vagy hajókat fogja vezérleni.
 11.) A' segedelembe adott truppok, a' magok
 szokott Isteni tiszteleteket szabadon meg tehetik,
 és a' magok Országokba levelezhetnek. 12.) A'
 többekkel egyet értőleg legyenek, és a' segede-
 lemben adott truppok, a' másoknál keményebb
 szolgálatot ne tegyenek. A' segedelembe adott
 Nagy Britanniai flották, a' Muzka kikötő helyek-
 ben barátságosan fogadtassanak; hogyha pedig
 az, a' tengeren való idő járását ki nem álhatná
 a' Nagy Britanniai kikötő helyekbe vízfsza mehet,

de October előtt nem. 14.) Ezen tracta által meghatározott segedelemmel mind a' két Fél, azon a' helyen, és olyan móddal élhet, a' mint a' véle való élést az ellenség ellen-szükségesnek látja lenni. 15.) Ezen Tractának feltételei pedig azon hadakozásokra réá nem szabattathatnak, a' melyek a' Muszka Császárné és az Ásiai népek, vagy Hatalmasságok között támodhatnának, kivévén azon történetet, hogyha az Európai Hatalmasságok közül valamelyik, a' világnak akár melly részében lévő Birodalmára ütne; a' Muszka Császárné se lészzen köteles a' segedelmet más történetben meg adni, hanem csak abban, hogyha a' Nagy Britanniai Király, az Európai Hatalmasságok közül valamelyik által a' világon akár hol lévő Birodalmában támodtátnék meg. 16.) A' segedelembe adandó Muszka truppok, a' nagy távolyságra nézve Spanyol Országba, Portugáliába, Olasz Országba ne vitessenek, annyival is kevésbé Európából ki ne küldtessenek. 17.) Hogyha pedig a' 4 dik cikkelyben meghatározott segedelem elegendő nem lenne, annak meg szaporittásában a' szövetséget szerzett Felek annak utánna módot fognak fel találni. 18.) A' segedelmet kereső fél, a' segedelmet adó Félnek kirekesztésével az ellenséggel békességet ne kössen, vagy fegyver szünésre ne lépjék. 19.) Ezen egyik a' másik óltalmazása felett kötött szövetség, azoknak a' szövetségeknek, melyeket a' most szövetséget kötő Felek valamely más Hatalmassággal köttenek volna, tellyességgel meg sértődésekre ne légyen, a' mennyiben azok is ezzel nem ellenkeznek. 20.) Hogyha ezen szövetséges frigyben, a' Hatalmasságok közül valamelyik magát bé avattatni kívánná, az iránt mind a' két hatalmasság tanakozni fog. 21.) Mind a' két Hatalmasságok, a' kereskedés iránt, minden további halogatáson kívül való meghatározott egygyezésre fognak lépni. 22.) Ezen frigyet kötő szövetség, annak helybe hagyása, meg erőssítése napjától fogva, nyóltz esztendeig tartson, mindazonáltal a' környül ál-

lásokhoz képest, a' nyóltzadik elztendőnek. bételése előtt annak ismét meg kell újjittatni. 23.) Ezen frigyet kötő szövetség pedig, ha nem hamarább, két hónap alatt, helyben hagyattatván meg erössittessék.

Hollandia.

Hágából Nov. 28 dikán. A' közönséges Rendek gyűlésében ezen 4 Tartományok u. m. *Hollandia, Geldria, Utrecht, és Ober-Yssel*, ezen Hónapnak 25 dikén azt határozták meg; hogy a' közelebb jövő elztendőben, Febr. első napján Nemzeti gyűlés tartattassék, ámbár azon meg határozásra *Zelandia, Gröninga, és Frieszlandia* réa nem akartanak légyen is hajlani; a' versengésben forgó punctumoknak meg hányásokra vetésekre, pedig, hogy azok felett annyival könnyebben meg eggyezhessenek, egy *Commissiót* rendeltenek ki, mellynek alkalmatosságával nagy szóbeli vételkedések estenek meg. A' közönséges Státusok *Præsidente Sitter, Gröninga* Tartományára nézve, semmi meg határozásra nem akart lépni, mellyet az *Ober-Ysseli* polgár *Jordens* látván, ki vette a' *Præsidens* kezéből a' kolopátsot, és annyira vitte a' dolgot, hogy ámbár a' fennebb meg nevezett Tartományok az ellen protestáltak légyen is, de ugyan csak a' Nemzetnek ölzve gyűlése, a' fennebb írt napra tökéletesen meg határozott. *Amsterdámba* egy klúb állott vala fel, mellynek e' vala a' neve: *A' Tsillagok között lévő szabadságnak baráttyai*, de az oda való tiztviselek parantsolatjára, annak egymástól széjjel kellett oszolni, egy *Leuersán* nevezetű tagja pedig árestomba tétettetett.

Egy más *Hágai* levél, melly Nov. 28-án költ eképpen ír: Hogy a' három Tartományokra u. m. *Zelandiára, Gröningára, és Frieszlandiára* nézve, akármelly következése légyen is a' Nemzeti gyűlésnek, de még is *Hollandia, Utrecht, Geldria, és Ober-Yssel*, a' *Hollandiai Brabantziával, és*

Dreuthével együtt, a' 25 ben tartatott közönséges Rendek gyűlésében, a' közelebb jövő Feb. első napján való öszve gyűlését a' nemzetnek, tökéletesen meg-határozta. *Zélandia*, *Gröninga*, és *Friefzlandia* pedig, hogyha ezért a' frigyességből egészen ki-rekesztetnének is, arra menni tellyességgel nem akarnak, de hogy a' dolog annyira mennyen, azt nem igen lehet hinni, annyival is inkább, hogy a' feunebb nevezett 3 Tartományak nevekben való ellent-állás, a' mint sokan gyanítják, nem egészen a' három Tartományok akarattya, hanem tsak az azokban lévő némely elsőbbséggel biroké, és azok is nagy részént nem a' Nemzet öszve gyűlésének, hanem az úgy nevezett *Nemzeti Conventnek* ellent állói, és a' mint 25-ben decretáltatott, azokan a' nehézségeken, a' mellyek a' Nemzetnek öszve gyűlése iránt való meg-eggyezésben elé adhatnák magokat, segíteni módot találnak fel benne. — Olly reménységgel vagynak továbbá, hogy Dec. 9-ke, a' mellyben a' Közönséges Rendek azt akarják meg-határozni, hogy a' Nemzetnek öszve gyűlése mi módon essék meg, a' meg írt 3 Tartományoknak könnyen alkalmatosságot adhat, hogy azon tárgyra való nézve, a' több Tartományokkal együtt ők is meg eggyezzenek.

Hágából Nov. 24-én így írnak: Az ide való Frantzia minister *Noel*, a' közönséges Rendek Notáriussának *Quarlesnek* olyan értelmű *Nótát*, adott által, a' melly által a' Hágaiakat az iránt akarja bizonyossá tenni, hogy a' mostani Frantzia Országlast folytatok, a' Batáviai respublikának fenn tartására nézve, minden lehetsézőket réá-fordítani magokban tökéletesen meg határozták légyen; hogyha azért a' Frantzia respublika a' maga kötelességit tellyesíti, igaznak és helyesnek találja azt is lenni, hogy a' Batavusok is a' magok kötelességeknak eleget tégyenek, és az egymást oltalmazó frigynek kötelességet igért segedelmet, minden magok további vonagatásokon kívül adják meg, mellynek fel haj-

tá'ára az alább írtnak (*Noelnek*) különös parancsolatja vagyon.

B e l g i u m.

Brüsszelből Nov. 22-én írják: hogy mikor az Austriai seregek leg elébb *Hundsrucken* felé kezdettenek volna elé nyomúlni, *Trierből* nemtsak, a' köz emberek, hanem még a' tisztviselek közül is ijedtekbe igen sokan futattanak vala *Luxemburgba*, a' kik azután tsak ugyan vissz'a tértenek, és már most minden igyekezeteket arra láttatnak fordítani, hogyha lehetséges lézzen, a' Császári seregeket elé nyomúlásokban meg akadályoztathassák. — A' *Soignes* nevezetű erdőben tartózkodó tolvajok bátorsága annyira ment vala, hogy *Charleroi* vára alatt egynéhány truppokban meg jeleni nem írtoztattanak, a' kik ellen az ártilleristák az ágyukat a' vár sántzaira ki-vonták vala, és olly reménységgel vagynak irántok, hogy a' Republikánusok, mind öket, mind pedig azon nyughatatlan parasztokat, a' kik a' respublika törvényének engedelmeskedni nem akarnak, 's magokat a' respublika ellenségéhez, annak közelítettésével hozzá akarják tsatolni, meg fogják zabolázní.

Lüttichből Nov. 24-én. Azon 50000 livrából álló contributiót, mellyet a' Frantziáság ezen városbéliekre vetett, a' polgárság öszve tsinálván, azt *Achenbe* előre el küldette, melly summát a' város lakossain ismét fel-venni, ha a' gyengébb eszközök arra elegendendők nem vólnának, arra a' végre, kemény eszközökkel is élni, a' polgárság el nem mulatja, mellyért a' lakosok a' Frantziák Repräsentánsainál igen erőssen panaszolkodtanak. A' Frantzia éjzaki armádiának egy nevezetes része, a' melly a' Belgiumi Osztályokban (*Depart*) fekszik vala, ollyan parancsolatot vett, hogy a' *Rénus* mellyékére mennyen. A' *Sámbré* és *Mads* környékén lévő egész hadi sereg is mind mozgásban vagyon. Azon divisióknak nagyobb része, mellyek a' *Rénus* bal partyát foglalták vala el,

a' magok helyeket meg változtatják, és a' mint hiszik, hogy magokat a' *Mosella* vize megett meg keményítsék, a' *Maás* és *Sámbre* környékén fekvő hadi sereg bal szárnyával akarják egyesíteni, melly által *Lotharingiának* az a' része, a' hol az *Austriakusok* bé-tsapásoktól tartanak, fedeztetni fog. Úgy beszélnek, hogy a' *Generál Jourdan* serege 70000 emberből állana, alatta pedig *Marcéau*, *Poncet*, *Bernadotte*, *Championnet*, és *Crenier* *Generálok* folytatnák a' vezérlest.

Olasz Ország.

Génuából Nov. 26-dikán írják: hogy a' *Frantziák* és az *Austriakusok* között négy napoktól fogva, *Generál Devins* vezérzése alatt igen heves tsata ment volna véghez; kijé lett légyen a' győzedelem, minthogy arról még eddig semmi hivatalbeli bizonyos tudósítást nem vehetünk, tudni nem lehet. Az *Austriai* seregek *Vádót* és *Sz. Giacomot* el hagyván, magokat *Bochetta* felé húzták visszra.

Turinből Nov. 28-án költ tudósítás szerént, a' *Génuai* vidéken, *Generál Colli* vezérzése alatt lévő hadi seregek ellen, egynéhány fretektől fogva a' *Frantzia* seregek mind ellenséges tselekedetekkel élván, 23-ban a' dolog annyira ment, hogy a' napnak fel jövetelivel, egymás üstökibe kaptanak, a' kiknek nevezetesebb küzködések, *Garesion* felyül, a' *St. Bernhardi* posztokon esett meg. Ötször próbáltak vala ugyan a' *Frantzia* bajnokok szerentsét, de mind annyiszor nem kevés károkkal visszra verettetenek, 76 foglyokat hagyván magoktól el, a' kik között 16 tisztak találtattak. El vették vala ugyan a' *Frantziák* a' *Dondelándl* lévő posztokat; de mihelyt *Generál Major Marschese* segítséget nyert magának, azt az ellenségnek nagy kárával visszra vette. *Bardinettónál* az ellenség erejének ellent nem akarván állani a' mi seregünk, azon posztot el hagyta, és *Tanerónál* telepedett le, minthogy pedig az el-

lenségnek a' mi vitézeink sok versben igen keményen ellent állottanak, ők is egy kevés kárt szenvedtenek, de erről is még semmi hivatalbéli tudósítás nem jövéen, az egész dolgoról vóltaképen nem tudhatunk.

Spanyól Ország.

A' Frantzia rabló hajók által elvett feles számú Angliai és Portugalliai hajóknak a' *Cadixi* kikötő helybe való meg érkezések hire vétele után, a' Király azt jelentette; hogy ámbár a' Frantziáknak meg engedtetett légyen, hogy az Anglusoktól prédába nyert portékákat *Cadixban* el adhasák; de az Anglusok is éppen azzal a' jussal élhetnek, és hogyha a' Frantziáktól valamit prédába nyerhetnek, ők is azt ott, minden ellent álláson kívül el adhattják. A' mi pedig a' *Portugiesisché* hajókat illeti, azok a' Spanyol kikötő helyekben soha se tartattathatnak úgy, mind törvény szerént való prédák, minthogy Portugallia a' Frantzia respublikával semmi hadakozást nem folytat. A' *Cadixi* kikötő helyekbe Oct. 15 éig vitt Agliai hajók 14 millió piasterre betsülttenek.

Német Ország.

Frankfurból Nov. 28-án. Minthogy *Manheimnak* által vételével a' Császári seregek mozgásaik plánumja meg változott, ezekben a' napokban semmi nevezetes hadi történetek nem estenek. — Feldmarschal *Clerfayt*, a' maga hadi seregével *Niederheim* felé fog elé nyomúlni, *Wurmser* ellenben *Landau* felé, hogy az *Oberheim* környül lévő mozgásokat igazgassa. — *Pichegru* pedig még *Weisenburg* környékein fekszik. — Hogy a' *Neuwid* felé való elé nyomulásokat a' Frantziáknak meg akadályoztathassák, a' parasztok *Siegtól* fogva *Neuwidig* mind fegyverbe öltöztenek. — Cs. Generál hertzeg *Württembergnek Durdorfba* vagyon a' fő kvártéllya. A' *Hachenburgi* vidéken lévő mezzei embereknek, a' kik a' fegyverben minden nap exerciroztatnak, Gróf *Odonella* Commendánsok.

Az *Oberheimi* Nov. 28-án költ tudósítások szerént, a' *Luxemburgi* parasztok minden módon azon igyekeznek, hogy a' Frantziákat, a' magok mozgásaikban akadályoztathassák, melly végre az utakat szántszándékkal el rontják, és a' várba semmit sem akarnak vinni. Ezen tudósítás írja azt is, hogy a' Frantzia lovas Artilléria, igen sok kárt szenvedett volna. Nem külömben azt is, hogy a' *Manheimi* Frantzia betegek, 5 vagy 600-ból állanak. Minekutánna a' Frantziák *Manheim*-ből ki mentenek volna, Generál *Wurmser* 23-ba ment oda, a' kinek seregének egy része, a' *Rénuson* már keresztül ment, hogy az általa' több mozgásokon annyival inkább segíthessen. Ezen Tudósítástól olvassuk azt is; hogy Generál Gróf *Wartensleben* 25000-ből álló hadi sereggel már *Simmernnél* elébb nyomult volna, hogy *Trarbach* körül mozgásokat tehessen, melly miatt a' Frantziák a' magok seregek fekvő helyét el hagyni, és magokat visszavonni kénytelenítettének. A' Gróf *Clerfayt* hadi seregének elől járó osztályait (*Avant Garde*) Gr. *Wartensleben* vezérli.

A' *Rénus* mellyékeről Nov. 28-án. Hogy Gen. *Pichegru* a' maga hadi seregét vissza húzni kénytelenítettett, és egyéb más szerentsétlenségeket szenvedtenek a' Frantziák, azon a' *Rénus* bal partján lévők felette fel-indúltnak. A' *Trieri* és *Luxemburgi* lakosokban pedig, az *Austriakusok*nak közelítése nagy örömet szerzett, a' honnan a' Frantziákkal gorombául is kezdettenek vala bánni, mellyre való nézve a' *Maás* és *Rénus* között lévő *Centralis Administratio* igen kemény rendeléseket tett. A' többek között a' nevezetesebb tizkelyek azon rendelésekben ezek; hogy minden fegyverek, haladékon kívül a' *Düsseldorfi* fegyver házba vitetessenek, az engedetlenekkel pedig, mint a' republikának ellenségeivel, úgy bánnanak; a' fel fegyverkezett lakosokat, mint rebelliseket, és azokat, a' kik a' republikánusok trupjaira tüzelnének, mint gyilkosokat úgy tartanák, és a' képpen büntetnék meg; azokat a' váro-

sokat, falukat, vagy házokat pedig, a' hol a' féle fegyveres nép öfzve gyülekezve találtatnék, azonnal fel gyújtás. — A' Fr. truppok számára kivántató 4000 szekerekből álló requisitio, a' Belgiumban lévőknek sziveket keményen meg sebesítette.

Egy más *Frankfurti* Nov. 28-án költ levél azt tartja: Hogy Feldmarschal *Clerfayt* már *Frankenthal* környékéről útnak indúlt volna, hogy *Hundsriukenen* keresztül menvén a' *Mosella* vize, és *Koblentz* felé nyomúljon elé. — A' Frantziák, hogy a' *Mosella* mellyékit meg tarthassák, a' magok truppaikat nyakra före huzzák öfzve. *Koblentzen* keresztül ismét sok emberei mentenek által a' Frantziáknak *Hundsriukenen* felé. — Generál *B. Beaulieu*, *Rüsselsheimba* meg érkezett. A' következő mozgásaikra, és tejendő tsatákra nézve a' Cs. Kir. Generálok már egynéhány izben tartattanak conferentziát. Minthogy pedig a' Cs. Királyi előljáró hadi seregek öfztálljai, *Hundsriukenen* a' Frantziákhoz igen közel vagynak, úgy lehet gondolni, hogy onnan nem sokára újj híreket fogunk hallani. A' Frantziáknak azóltától fogva való vesztségeket, hogy az *Austriaiak* a' *Ménuson* túl mentenek, oda számlálván a' *Manheimi* Garnisonban lévő foglyaikat is, 24000-re vetik. — Azon hadi sereg, a' mellyel Feldmarschal *Clerfayt* a' *Mosella* vize felé nyomúl elő, a' Gen. *Wartensleben* vezérlése alatt lévöken kívül, 30000 emberből áll. — Az a' hir, hogy a' Frantziák *Koblentzet* oda hagyták volna, nem igaz. A' *Manheimban* lövöldezett bombik miatt hammuvá lett épületek között, leg nevezetesebbek a' pénzverő, komédia, és Bál házok, úgy a' Választó Fejedelem lakházának egy szárnya, a' Német, és Frantzia templomaik a' Reformátusoknak.

Vészből Nov. 28-án. A' Generál *Lefevre* divisiójának nagyobb része, a' *Rénuson* 25-ben vizsgálta ment, hogy a' *Mosella* és *Nahé* mellyekin lévő hadi sereget meg erőssítesse, tegnap előtt pedig, még egynéhány Bataillonok, a' mellyek-

nél Gen. *Hattri* és *Lefevre* vala *Düsseldorfban*, és annak környékén állanak vala. Ennek a' helységnek óltalmazása, az éjszakai hadi seregekre biztatott, a' mellyek már azt, Generál *Laurent* vezérlése alatt, meg is szállották. — A' városnak keményítésén, és eleségekkel való meg rakásán, tüzen vizen rajta vagynak. *Mühlheim* környékén is, a' Generál *Collant* divisiója még ottan fekszik, de a' mint hallatik, az is a' *Rénuson* vizfzra fog menni.

Reinbergből, *Niederheimnak* bal felől való részéről Nov. 26-án: Itten 8 napok alatt, a' *Hollandiai* soldbalévő északi ármádiának truppjai közül, a' lovasságon kívül 9 Batallion gyalogság ment keresztül, hogy a' *Sámbre* és *Maás* mellyékén fekvő ármádiát meg erősítesse. Hogy pedig a' *Hollandiában* maradt *Frantzia* seregek koránt sem olyan nagy számból állók, a' mint azokat lenni mondják, abban kételkedni nem lehet, és talám még 5000-ren sintsenek, a' kik között még betegek is felette sokan vagynak. A' *Hollandiában* lévő egész hadi sereget 25000 emberből állani hirtelik vala ugyan, de leg feljebb se vólt több 15 ezernél, kiknek egy harmad része beteg vólt. — A' lovasság három regimentből állott, abból is 15 Eskadron el ment, és tsak három maradt hátra. A' kék hufzárság eskadronját 52 köz emberből, batallionját pedig 500 emberekből alig állani tapasztalták, és azon sereg, a' melly Gen. *Laurent* alatt *Dösseldorfba* ment, leg fellyebb sintsen 7000 emberen felül, a' kik között két batallionnak jó ruházatja, jó állomatja van, de a' többiknek mind ruházatjok, mind egészségekre való nézve rosszul van az állomatjuk.

Koblentzből Nov. 26-án. A' mi környékeinkben lévő mozgásaik a' *Frantziáknak* igen eleven, és minden nap újj újj truppok mennek *Hundsrücken* felé, azok pedig, a' kik itt a' városban, és annak környékében fekszenek vala, *Trier* felé vették a' magok úttyakat, mellyek a' többek között a' *Sz. Goár* és *Boppárt* vidékeiből jött trup-

pokkal erössítettnek vala meg. *Karthausennél* rétte netes sántzokat ástanak a' Frantziák, ahoz pedig közel egy tábor hely kézfíttetett, a' melly a' *Niederlandból* jövő truppok által szállittatik meg, a' kik hogy ha a' *Nahé* mellyékiről el kergettetnének, úgy látzik, mintha a' *Mosella* mellyékin lévő helyeket akarnák meg tartani. Gen. *Jourdán* hogy azon truppoknak, mellyek *Hundsrückennél* fogják a' tzitzét meg futni, közép pontyokban lehessen, *Trarbachban* vagyon.

Elgyes Történetek.

Basileéből Nov. 30. án vett tudósítás szerént, a' *Conde* serege, a' melly eddig *Mühlheimnél* tsendességben fekszik vala, azon a' napon Generál *Wurmsertől* olyan rendelést vett, hogy a' maga elébbeni helyit el hagyván, a' *Rénuson* a' közelebb jövő hónapnak 3. án útnak induljon, de hogy hová, azt a' helyet bizonyosan tudni még nem lehet, némellyek úgy gyanítták, hogy *Schweizingen* környékére telepednék le. Ezen sereg; továbbra is a' Generál *Wurms* vezérlése alatt fog dolgozni, és a' készített plánum szerént, azon tzélnak elérésében fog segítségül lenni, hogy a' Frantziák magokat *Elsafs* felé visszva vonni kén-teleníttessenek, és *Niderheimtől* fogva *Kolónidig* nyomattassanak visszva, melly által magoknak tsendes és bátorságos téli szallást szerezhessenek. A' *Freiburgi* tudósítások szerént, a' Frantzia K. hertzeg afszonyka kiváltásában, a' Frantziák részéről némelly akadályok adták elé magokat, melly miatt, annak kiváltásának még egy darabotska ideig haladni kellett.

Lauternből Dec. 2. kán azt írják: A' tegnapi napon nem 'sákkal ijedtünk vala meg, midön a' kegyetlen ágyúzást haljuk vala, annyival is inkább, mivel itt az a' hír terjedett vala el, hogy a' *Jourdán* armádiája *Hundsrükenen* való utjában vólna, de már ma sokkal tsendesebben vagyunk bizonyos tudósítást vévén arról, hogy a' Fran-

ziaságnak az a' kis hadi seregé verettetett volna meg, a' melly *Lautereckennél* fekszik vala. A' Császári vitézek a' bajonétjaikkal a' városba ébnyomúlván, a' Frantziákat, kik a' városban vóltanak nagyobb részént mind le vagdalták, és onnan mintegy 150 foglyokat hoztanak valama ide. A' más rész felől pedig, a' Frantziák még *Primásenzbe* fekülznek.

A' *Manheimi* Decemb. 3 kán költ tudósittás sizerént azon napnak reggeli idején, és az az előtt való este, a' Rénuson sok *Lautern* felé menni ízándékozó munitziók, lovas ártillériák, és egy-néhány gyalog batallionok mennek vala. A' *Germerheimnál* lévő truppok állása még tsak az előbbeni. De azt lehet gyaníttani, hogy rövid idő alatt majd dolgokhoz fognak látni.

A' *Maintzi* Dec. 4-én költ tudósittásból olvassuk: hogy Gen. Gr. *Rauendorf*, azon a' napon 18 ezer emberből álló sereggel érkezett volna meg *Kreuznach* vidékére, melly sizerént, hogy az a' sereg is ottan valamelly próbát fog tenni, igazságnak tettző dolognak láttatik lenni.

Berlinből Nov. 28-án azt írják: Hogy követtségbeli tanátsos *Tarrach*, *Basileából* oda meg érkezett volna, a' ki leg elébb *Stockholmi* követnek neveztetett vala ki, de a' *Madritti* követtség vacantiába esvén, az előbbeni követtséget azzal fogja fel tserélni.

Hadi Történetek.

A' Bétsi közönséges újság mellé Dec. 17-én ezen foglalatú hivatalbéli különös Tudósittás ragasztatott: Feldmarschal Gr. *Clerfayt*, ki is a' maga fő kvártélyát *Fürfeldbe* tette vala által, a' Decemb. 10-kén tett tudósittásában azt jelenti, hogy a' Frantziaság Dec. első napjától fogva, a' *Náhé* vize mellett minden nap jobban jobban erősítte vala a' maga hadi seregét, és annak jobb szárnyát a' *Glán* és *Alsentz* környékeig terjelztette vala ki. Minthogy pedig a' Feldmarschal Gr. *Wurmser* vezérlése alatt való hadi seregnek egy osztyálya által, a' *Kaiserlauterni* posztok bátorságba helyheztettének vala; annakokáért Feld-

marshal Gr. *Clerfayt*, a' Gen. *Neuendorf* Brigadájának egy részét onnan el húzhatván, meghatározta magában, hogy az ellenséget *Alsenz* és *Glán* környékéről el-űzze, és azután a' maga *Oberstein* és *Kirn* felé való elé nyomulása által, a' *Náhe* mellyékiről is el kergesse. Mellyre való nézve Generál *Kray*, Gen. *Neuendorffal* egyesítvén magát, 8-ban a' napnak fel költével, Generál *Marceunak Meissenheimnál* lévő ellenséges divisiojára ütet, Generál *Hattri* pedig, az ellenségnek *Alsenznel*, *Oderheimnál* és *Letwocilernel* lévő forposztyait támogta meg, a' melly ellenségre való tsapásoknak, olly sizerentsés következesek lett, hogy az ellenség mindenütt hátrálni, és egészízen *Kirinig* kényszerítettet nyakra före vízfzra szaladni. Ezen ütközetben az ellenségnek 600 emberei fogattattanak el, a' kik között *Stabális* és más Főtisztek felesen vagynak, 5 ágyúik pedig mintegy 40-nig való munitziós szekerekkel, és egy zászlóval egygyütt, vitézeinktől, prédába vittetenek el. Minthogy pedig a' magas és járhatatlan hegyeken, és olly sok vizeken a' komor idő is akadályul lévén, sebessen elé nyomólni lehetetlen vólt, vitézeink a' *Glán* környéke mellett le telepedvén, magokat ott erőssítették meg. Generál *Kray* és *Neuendorf*, a' kinek Gr. *Clerfayt* ezen nevezetes hasznu győzedelmet tulajdonítja, a' Ts. K. truppoknak ottan mutatott bátor sziveket, és vitézségeket eléggé nem ditsérheti.

Ezen tsatának minden környüllállásairól való tudósittást, Gr. *Clerfayt* meg ennekutánna fogja meg küldeni, most pedig Generál Baro *Seckendorfnak*, Oberster B. *Schellenbergnek* a' Generál Stábtól Majór *Harsányinak*, 's több más ki nevezett érdemes tiszteknek meg bizonyított vitézi tselekedeteikről emlékezik ditséretesen. — A' mi részünkről való veszttség igen tsekély, az ellenségé ellenben feles számú. — Generál *Jourdan* a' *Náhe* vize háta megé vonta meg magát.

A' közelébb ment Kurirnak 781 és 82-dik lapján, ha a' jó Olvasó *Genéva* helyet *Genuát* olvas, a' barna nyergelője hibáját pótolja ki.